

1585 24/3 20: 1. Beh. af F. t. midlert. L. om rentefri Laan til vanskeligt stillede Privatbaner. 1586

slag indeholdte Forslag til midlertidig Lov om Laan til vanskeligt stillede Privatbaner, men maa det udtrykkeligt fremhæves, at Statens Forpligtelse overfor de Baner, i hvilke den har Aktier, ikke hermed har fundet sin Afgørelse“. Dette viser noget tilbage paa en tidligere Forhandling mellem Privatbanernes Repræsentanter og den højtærede Minister, idet Ministeren bestemt afviste Statens Forpligtelser med Hensyn til Dækning af Driftsunderskud ved Privatbaner. Sagen har været behandlet i den Kommission, som har haft Privatbanernes Lønnings- og Tjenesteforhold til Overvejelse, og den har stillet dette Forslag, som, saa vidt jeg har set, har vundet Tilslutning hos alle med Undtagelse af et enkelt Medlem. Som Følge heraf har Ministeriet stillet Forslag om, at der stilles 400 000 Kr. til Raadighed til dette Formaal.

Alle, der har haft med Privatbaners Drift at gøre, vil let kunne forstaa, at de 400 000 Kr. forslaar grumme lidt, saaledes som Stillingen i Øjeblikket er ved mange Privatbaner. Indførelsen af Statsbanernes Lønninger og Tjenestetidsregler og Taksterne paa Statsbanerne, hvis Underskud jo dækkes af Statskassen, er i væsentlig Grad Aarsagen til Privatbanernes uheldige økonomiske Stilling. Men som Forholdene har udviklet sig, vil jeg, idet jeg henviser til den nævnte Resolution, paa mit Partis og egne Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse som en midlertidig Nødhjælp — jeg kan ikke se, at det er andet.

Tvede: Lovforslagets Fremkomst skyldes, at adskillige Privatbaners økonomiske Forhold er saaledes, at det siges at være vanskeligt for dem for Tiden at yde de Lønninger, som Privatbanekommissionen af 1919 har skønnet skulde indføres for alle Privatbaner. For at hjælpe disse Baner, der saaledes ikke kan skaffe de fornødne Midler, er det, at Regeringen fremsætter Lovforslaget om de 400 000 Kr., som skal stilles til Raadighed for Ministeren, for at han saa igen derigennem kan hjælpe Banerne. Mine Meningsfæller og jeg har, som den højtærede Minister nys nævnte, i Overensstemmelse med vort Partis Stilling i Folketinget, den Anskuelse, at vi ikke kan til-

træde Lovforslaget. Det forekommer os, at det foreliggende Lovforslag betyder saa overordentlig lidt, at det vistnok ikke kan hjælpe, og vi ansér det for en farlig Vej for Staten nu at begynde paa at yde Tilskud til Privatbaners Drift, idet det under andre Forhold kan føre til mere vidtgaaende Konsekvenser. Og for at man overhovedet skulde kunne gaa ind paa det, maatte der en ganske anden Undersøgelse til end den nærværende. Privatbanerne har efter de Oplysninger, der indeholdes i Jernbanekommissionens Skrivelse, haft en Indtægt paa eet Aar af 19 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. At de med en saadan Indtægt ikke skulde kunne regulere deres Takster eller deres Udgifter saaledes, at disse 400 000 Kr. — eller lad os runde det op til omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. — skulde kunne indtjenes, stiller jeg mig meget tvivlende overfor. Man har da ogsaa det Haab, at de nuværende Konjunkturer, særlig Priserne paa Kul dog maa forandre sig noget. Og naar man ser hen til, at Gribskov-Banen i Aaret 1913—14 havde en Udgift til Kul af 37 000 Kr., hvilken Udgift var steget til 209 000 Kr. med et rundt Tal i 1918—19, og at Lolland—Falster-Banen havde en Udgift paa henholdsvis 78 000 Kr. og 593 000 Kr. og de sydfynske Jernbaner paa henholdsvis 262 000 Kr. og 1 604 000 Kr., skulde man dog synes, at det ikke er ret meget, der skal indvindes og spares paa de forskellige Baners Brændselsudgifter for at kunne opveje det Beløb, som disse 400 000 Kr. repræsenterer. I og for sig er Beløbet lige overfor Statens samlede Udgifter ikke det afgørende, men det er Princippet og saa dette, at vi mener, det er en Hjælp, der i Virkeligheden ikke vil forslaa noget. Desuden er vi imod den Betingelse, der er stillet for Hjælpen, idet ingen kan vide, hvad det vil betyde for Kommunerne, naar det forlanges, at de skal garantere det Driftsunderskud, der eventuelt yderligere kan blive i 1919—20 og 1920—21. Det kan blive meget betydeligt, og naar man ved, hvor anspændte Kommunebudgetterne er, synes det os at være urigtigt fra Statens Side at paabyrde Kommunerne en Udgift, hvis Størrelse man overhovedet slet ikke kender, for i Øjeblikket at stille 400 000 Kr. til Raadighed for Privatbanerne.